

Jeremiás próféta is, pap is, de most úgy áll előttünk, mint az „egyszerű”, magunkfajta hívő. Aki közösségben van Istennel, és mindent neki mond el. Akinek szolgálata van, teljesíti is. Akinek harcai vannak, mert az emberek elutasítják, üldözik, és mert nem mindig érti Istent.

Ezzel kezdi: „Te ismersz, Uram!” Mindent tudsz rólam. Sokan vallják meg ezt a Bibliában is. Dávid: „Uram, Te megvizsgálasz és ismersz engem... Vizsgáld meg, Istenem, ismerd meg szívemet! Próbáld meg, és ismerd meg gondolataimat!” (Zsolt 139,1.23); Péter: „Uram, Te mindent tudsz, Te tudod, hogy szeretlek téged.” (Jn 21,17). Dávid dicséri Istent ezért az ismeretért. Isten rólam is mindent tud. Dicsérem-e Őt ezért? Örülök-e annak, hogy mindent tud rólam? Az tud örülni ennek, aki odatette magát az Ő kezébe, és nem akar titokban tartani semmit előtte.

A mindentudó, rólam is mindent tudó Isten beszél is hozzám, és én is beszélhetek hozzá. Közösségbe hív magával. Akik újonnan születünk, a Szentlélek által állandóan bennünk van. Az igében képes személyesen megszólítani. – Jeremiásnak is volt közössége az Úrral. Őt valamikor személyesen elhívta, attól fogva adta neki az Ő igéjét. Ebből volt olyan, ami csak neki szólt (pl. az, amit itt felel), volt, amit el kellett mondania vagy le kellett írnia. De minden ige formálta őt: élt „minden igével, amely Isten szájából származik”. Öröme is volt benne. De erről most múlt időben beszél. Valami megszakadt, most nem hallja vagy nem érti Isten Igéjét.

Krisztusnak a kereszten nem a testi fájdalom okozta a legnagyobb szenvedést, hanem az, hogy az Atya elhagyta. A hívő számára nem az a legnagyobb nyomorúság, hogy bántják, hogy valamilyen nehézsége van, hanem az, amikor Isten „magára hagyja”. Ő valójában nem hagy el („Nem maradok el tőled, sem el nem hagylak téged”), de van olyan, hogy nem vesszük észre, csak a bajokat látjuk; nem halljuk meg az igében a nekünk szóló üzenetet.

Ebben az állapotban van Jeremiás. Nem hallja Isten szavát, nem látja, hogy cselekedne. Úgy gondolja: Isten igazságos, ő ártatlanul szenved, Istennek „bosszút kellene állnia” ellenségein. Azért, mert magát ártatlannak látja, azt gondolja: neki nem volna szabad szenvednie. Ha mégis szenved, az csak azért lehet, mert Isten „olyan lett hozzá, mint a csalóka patak”.

Amikor idáig jut, akkor szólal meg Isten. Jeremiás már az övé („rólad neveztek el engem, URam, Seregek Istene”), és az Úr nem hagyja, hogy elveszítse a hitét. Megmutatja, hogy akármilyen gyenge a hitem, akármilyen bizonytalan vagyok én (és nem Ő), mindig mehetek hozzá, a kegyelem trónusához (Zsid 4,16).

Az Ő válasza: „Ha megtérsz...”. Jeremiás már hívő ember, de neki is meg kell tértie: abból, hogy ingadozott a bizalma Istenben; abból, hogy ő akarta megmondani, mit tegyen Isten („állj bosszút”). El kell fogadnia, hogy Isten gondolatai magasabbak az övéinél, és hogy az Ő akarata jó. Csak akkor fog tudni úgy beszélni, hogy az valóban értékes legyen. Akkor nem fogja keverni Isten igéjét emberi gondolatokkal; akkor valóban az Urat képviselheti az emberek előtt. Erre kapott elhívást, és ezt akarja tovább folytatni benne Isten.

Sokszor „nem tudunk eligazodni”: a hírek, amit hallunk, nem megbízhatóak, az események háttere bonyolult, nem tudjuk, ki mit miért tett. Nem értjük, mi miért történik körülöttünk, velünk. Miért kapunk Istentől olyan próbákat, amiket nem bírunk el. Megpróbáljuk a magunk eszével megfejteti ezeket, és egyre kevesebbet gondolunk Istenre. Nem kapunk üzenetet az Igéből. – Mi a megoldás? „Ha megtérsz, megengedem, hogy újból szolgálatomba állj.” Vissza kell térnem Istenhez, újra bíznom kell benne, hogy amit Ő cselekszik, az jó, és nem az, amit én elképzeltem.

Jeremiásnak is másként segít, mint ahogy ő kérte. Nem áll bosszút azokon, akik üldözik őt, de megvédi velük szemben. Sokan tudnak bizonyosságot tenni erről: „kivezettél és felüdültünk” (Zsolt 66,12). Nem veszi ki közülük, továbbra is hirdetni kell Isten Igéjét nekik. Minket sem vesz ki a világból, de megőriz a gonosztól.

„Nekik kell hozzád térniük, nem neked hozzájuk”: ezért nem vesz ki Isten a világból. Még várja, hogy megtérjenek emberek, és ránk bízta, hogy mutassuk az utat. Ha mi „hozzájuk térünk” (e világhoz igazodunk), nem tudunk utat mutatni Krisztus felé. A világ egyre erősebben követeli, hogy „igazodjunk”, álljunk be a sorba: gondolkodjunk úgy, mint ők, függjünk ugyanattól, mint ők. De előttünk van az Ige és bennünk lakik az Ő Lelke, és Ő képessé tesz arra, hogy „ellenálljunk az ordító oroszlánnak, az ördögnek”.

„Állj bosszút értem” – lesz ítélet, amikor Isten valóban bosszút áll az Ő választottaiért (Lk 18,8 – Károli). „De amikor eljön az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?”

„Áldott az a férfi, aki az ÚRban bíz, akinek az ÚR a bizodalma. Mert olyan lesz, mint a víz mellé ültetett fa, amely a folyóig ereszti gyökereit, és nem fél, ha eljön a hőség, lombja üde zöld marad. Száraz esztendőben sincs gondja, szüntelenül termi gyümölcsét.” (Jer 17,7–8)